

**DET KONGELIGE
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENT**

Statsråden

Kontroll- og konstitusjonskomiteen
Stortinget

Deres ref

Vår ref

Dato

16/1056

7. juni 2017

Vedr. felling av bjørn

Jeg viser til brev av 30. mai 2017 fra Stortingets kontroll- og konstitusjonskomité til statsråd Vidar Helgesen. Brevet gjelder Klima- og miljødepartementets instruks overfor Miljødirektoratet om å gi tillatelse til felling av en bjørn i Stor-Elvdal kommune 15. april 2016. Sivilombudsmannen har uttalt seg om saken.

I brevet fra komiteén stilles det følgende tre spørsmål:

- 1) Hvorfor var det nødvendig å instruere Miljødirektoratet om å felle bjørnen?
- 2) Hva er grunnen til at sentrale vurderinger og begrunnelsen ikke er nedtegnet skriftlig, heller ikke i etterkant av at instruksen ble gitt?
- 3) I Sivilombudsmannens uttalelse refereres en e-post der det henvises til en samtale om saken under Høyenes landsmøte. Hvor og når fant denne samtalen sted, og ble samtalen utslagsgivende for beslutningen i saken?

Jeg vil besvare disse spørsmålene i det følgende.

Spørsmål 1): Departementet kom, etter en vurdering, til at det i denne saken burde gis tillatelse til felling av bjørn. Det ble derfor gitt instruks for å sikre et slikt resultat. Et nærliggende alternativ hadde vært at søknaden ble behandlet på ordinær måte av Miljødirektoratet, og at departementet tok stilling til spørsmålet først i forbindelse med klage på et eventuelt avslag på søknaden fra Stor-Elvdal kommune. I denne saken var det imidlertid ønskelig med en forholdsvis rask avgjørelse. Selv om beiteslipp ikke var umiddelbart forestående, nærmet man seg tidspunktet for når sauene skulle slippes på beite. Det ble også lagt vekt på at mulighetene for å lykkes med felling er størst dersom felling kan skje mens det ennå er snø i marka, på grunn av mulighetene for sporing av bjørnen.

Spørsmål 2): Som ved vedtak om uttak ble det gjort en rekke vurderinger i departementet i forbindelse med instruksene. Det ble blant annet vurdert hvorvidt lovverket åpnet for et slikt vedtak, og det ble gjort vurderinger knyttet til bestandssituasjonen for bjørn, potensialet for bjørneskader på sau i det aktuelle området, konsekvensene av felling og hvorvidt det finnes andre tilfredsstillende løsninger.

Disse vurderingene ble ikke nedfelt skriftlig da departementet anså at saken hastet noe. De ble heller ikke nedfelt i etterkant. Departementet anså at det forhold at instruksene ikke inneholdt slike vurderinger, ikke var i strid med forvaltningsloven. Instruksene retter seg mot Miljødirektoratet og er ikke i seg selv bestemmende for rettigheter eller plikter til private personer, jf. forvaltningsloven § 2 første ledd b), jf. a), det er det etterfølgende vedtaket fra Miljødirektoratet som er.

Sivilombudsmannen skriver i sin uttalelse av 23. mars 2017 om dette: "Selv om instruksene i dette tilfelle ikke nødvendigvis må anses som et enkeltvedtak etter forvaltningsloven, er den en avgjørelse av en slik karakter at god forvaltningsskikk tilsier nedtegning av sentrale vurderinger. Dersom departementet ikke hadde tid til å utforme et skriftlig beslutningsgrunnlag i forkant, må det som et minimum kunne stilles krav om at vurderingene ble dokumentert skriftlig i etterkant av at instruksene ble gitt".

Jeg har merket meg Sivilombudsmannens klare uttalelse, og Klima- og miljødepartementet vil følge dette opp i departementets fremtidige praksis

Spørsmål 3). Høyres landsmøte ble avholdt 8. - 10. april 2016 på Gardermoen. Under landsmøtet fant det sted en samtale mellom statssekretær Lars Andreas Lunde og flere av landsmøtedelegatene om rovviltpolitikk generelt. Statssekretæren hadde under disse samtalene ikke kjennskap til at det forelå en aktuell søknad om skadefelling i Stor-Elvdal. Statssekretæren fikk først kjennskap til den aktuelle saken gjennom en henvendelse på e-post dagen etter at landsmøtet var avsluttet. Den samtalen det refereres til i e-posten dreide seg altså om en samtale om rovviltpolitikk generelt, og ikke den aktuelle skadefellingssøknaden. Samtalen under Høyres landsmøte var derfor ikke utslagsgivende for beslutningen i denne saken.

Med hilsen

Vidar Helgesen